

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
sè sedežem na Jesenicah, (Gorenjsko).

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.
Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.*

Obseg: Od kod ima med svojo barvo in li ta kaj vpliva na njegove lastnosti? — Sadjereja s posebnim ozirom na domače okolščine. — Korenine velikih dveyes, stoječih blizo sočivnih in evetličnih vrtov, so pogubonosne. — Vprašanja in odgovori. — Naši dopisi.

Od kod ima med svojo barvo in li ta kaj vpliva na njegove lastnosti?

Pod tem naslovom prinesel je nek švicarski čebelarski list od inženirja J. E. Siegwarta v Altdorfu séstavljen članek, kateremu tudi mi pritrdimo in ker je pripraven, dober in podučljiv, podamo ga našim p. n. bralcem v vsej celoti.

Gospod J. E. Siegwart piše: Pri poslednji razstavi v Luzern-u slišal sem naslednji pogovor: Presojevalec: „Ste li zadovoljni z Vašo premijo?“ Razstavljevalec: „V splošnem da; vendar pa ne z vsem.“ Presojevalec: „No, kaj Vam pa ni po volji?“ Razstavljevalec: „Če ravno hočete vediti, povem Vam prav odkritoserčno. Jaz ne razumem, zakaj ste mojemu razpostavljenemu medu prisodili le darilo druge vrste. Ljubše bi mi bilo, da bi bili prisodili mojemu medu darilo prve vrste, kakor ga tudi zasluži, in bi se bili na druge moje reči manj ozirali. Darilo druge vrste ni prav za prav nikakoršno priznanje, temveč le bolj nekako zametovanje, ker postavite isto reč vzad za druge. To se pravi: Ta med je slabejše vrste. Moj med pa je pravi in čisti čebelni med, mrzel izmetan (napravljen), iz goratih krajev in menim, da znajo moje čebele ravno tako dobro med nabirati in ga pripravljati kakor čebele kakega družega čebelarja. Zakaj naj bi bil pa moj med slabejše vrste, mimo družih?“ Presojevalčevoga odgovora nisem slišal, a tajiti se pa vendar ne more, da je bila razsodba razstavljevalčeva težko ovreči. Vsak čisti in pristni z izmetalnico pridobljeni med, kakoršne barve ali okusa naj že bo, je med prve vrste. Ta med je čebelini izdelek, ki le po navodilu stvarnikovem dela. Stvarnik sam pa je dal spričevanje, da so „dobre.“ Tedaj je tudi med dober.

Če tedaj med zaradi svoje barve, ali svojega okusa in duha ali zaradi gostosti (goščave) jednemu ali družemu ne ugaja, je le bolj stranska reč, ki je odvisna od dotičnega pokuševalca. Primera barve k drugim lastnostim medovim je še prav malo

preiskana in razložena, in kolikor je meni znano, še nikdo ni poskušal, bolj natanko preiskovati, od kod izvira medova barva in če so od barve tudi kake lastnosti medu odvisne in če se sploh zamore gledé barve tudi na medove lastnosti kaj sklepati in trditi.

To vprašanje zdi se mi važno dovolj, da pazljivost onih, ki med vporabljajo za razne reči, ter tudi pazljivost čebelarjev na njega obračam. Posebno od kar je iz-metalnica v rabi, se ljudstvu prodaje med vsakovrstnih barv in vsakovrstnega okusa, kolikor se jih le v kaki prodajalnici diščav dobiti in napraviti more, ter menijo, da so s tem naredili v čebeloreji velik napredujaški korak k boljšemu.

Da pa to vprašanje gledé medu vsaj deloma rešim in odgovorim, hočem navesti nekoliko opazovanj. Društvo urniških čebelarjev in čebelarskih prijateljev je hotelo za razstavo v Kolinu in Luzernu različne medove si pridobiti, zato je čebele na razne planine v okolici Uri-ja pustilo prenesti, da bi tako razpostavljene čebele nanosile razni med, katerega bi društvo potem v omenjenih razstavah razpostavilo, ter zraven napisalo, kje in kako visoko nad morjem je stal dotični panj. Tako nabrani medovi so se ločevali po barvah od rujavo-rumene do rumenkastobe. Ta prehod (spreminjava) je bil tako reden, da je bilo prav lahko po barvi visokost stališč celo od 10 do 10 metrov razločevati. Kolikor nižje je bilo stališče, toliko temnejša je bila barva. Z višavo pa ni menjavala le medova barva, temveč tudi kristalizirano zrno in ob enem tudi okus in duh. Kolikor nižje je bil kraj nabirališča, toliko debelejšje je bilo zrno in toliko hitrejšje se je med zgostil. Nasprotno je bilo pa pri višavi, s to se je zrno manjšalo in postajalo drobnejše in tudi kristalizovanje je pozneje nastopilo. Med, v prav visokih krajih nabran, je tudi v kristalizovani podobi gosto tekoč, kakor kak gost sok.

Med, po nižavah nabran, ima močan in poseben le njemu lasten duh, ki se od vseh drugih medovih vrst lahko razloči. Med, po travnikih nabran (drugačnega po planinah tako ni), ima posebno barvo, poseben okus in nekak poseben duh. Vse te lastnosti pa pojemajo, če se v nižavo bližamo. Okus planinskega medu, ki je nekako 4—500 metrov nad morsko višino nabran ima prav določen okus, je v višavi 1600 metrov prav popolnoma sladkorju podoben.

Poleg teh dokazov in opazovanj je g. E. Bertrand v Nyon-u vse drugače poskušnje naredil. G. Bertrand ima namreč tri čebelnjake; jednega v Nyon-u pri genoveškem jezeru (Genfer-See), drugega v Gryon-u v pogorji Jura in poslednjega v Allevays-u pri Aigle, kant. Waadt. Izmed teh ta v Nyon-u najnižje leži. Gospod Bertrand je opazoval in spoznal, da je med v najnižje ležečem čebelnjaku vedno nar bolj bel, ter da je tisti v višje stoječih čebelnjakih vedno temnejši. To je pa z zgornjim v popolnem nasprotji.

Kakor je g. Bertrand, tako sem tudi jaz opazoval in sprevidel, da je med toliko svetlejši in čistejši, kolikor popred (v letnem času) se je iz panju vzel. Tako je med v okolici Altdorfa (445 metrov nad morsko višino) nabran na cvetji sadnega drevja enak takemu medu, ki je nabran v višavi kakih 1100 metrov.

Vprašanje je sedaj, kako se da to raztolmačiti? Dobili smo, da, kjer čebela svoj med po travnikih temnota barve odjenjuje in pojema z višočino. Znana reč je, da rastline po številu vrst z višočino pojemajo; nasprotno pa barva na cvetju z višočino vedno bolj živa postaja, a na duhu pa cvetje z višočino zgublja. Vzrok temu je le vpliv solnea, luči in toplote. Stvar je precej dokazljiva za kemikarje in fizikarje.

Upam si tedaj trditi, da je medova barva, v prvi vrsti travniškega medu, odvisna od števila rastlinskih vrst, na katerih je nabran, in sicer: kolikor obilnejše je število rastlinskih vrst v onej okolici, kjer je bil med nabran, toliko temnejši je med. Tedaj je med svetlejši, če leži kraj nabiranja višje; tudi tedaj je svetlejši, če ga spomladi, ko še malo cvetie cvete, vzamemo; dalje če je samo na cvetji sadnega drevja ali morebiti na enakem rastlinskem cvetji nabran. Ta stavek pojasni s tem zgornja opazovanja. Med v spodnji dolini Reuss-a, ki je le na navadnih travnikih nabran, je temnejši, nego med, pridobljen v Nyon-u, kjer je veliko umetno napravljenih in nasejanih travnikov in njiv; tudi je ta svetlejši mimo onega v Gryon-u in Allevays-u, čeravno ta kraja višje ležita in sicer edino le zato, ker so na poslednjih krajih samo naravni travniki ali vsaj večinoma. (Konec prih.)

— x —

Sadjereja s posebnim ozirom na domače okolščine.

Gotova resnica je, da ogerska sadjereja z narastkom našega ljudstva ne postopa enakomerno. Če iščemo tej prikazni vzroka, dobili ga bomo skoro gotovo v tem, da večina kmetovalcev sadjereji z nekakim slabim presodkom nasprotuje, ter napačno misli in trdi, da sadjereja ne obrestuje ne prostorove (kjer so goji), in ne obdelovalne glavnice. Če je to vendar le sem in tja kje resnica, ni temu vzrok sadjereja, temveč le nevednost in napačno postopanje sè sadjerejo.

Kakor je napredek pri vsakej drugej rastlini le od obdelovanja in ravnanja z rastlino odvisen, taka je tudi pri sadjereji; nikakor ne smemo zahtevati, da bi brez truda želi, in da bi storjeni pregreški ne imeli slabih in škodljivih nasledkov. Ako se slabi vspehi pri sadjereji pripisujejo podnebnim in zemeljskim okolnostim, ni vselej pošteno in pravično. Res je, da je sadjereja plodonosna, treba se je tedaj pri izbiri sadnih vrst ozirati na lastnosti onih vrst, in s tem si bomo plodonosnost dotičnih vrst zagotovili, in zahtevati smemo potem, da sadje obrodi, če smo druge pogoje spolnili. Pri pametni in previdni izvolitvi sadnih plemen imeli bomo malo vzrokov iskati v podnebnih okolnostih, ki bi sadjereji zapreke stavili.

Da umna sadjereja vselej dovolj dobička donaša, ni potreba posebej razlagati, veliko okolic, ki imajo in goje pametno sadjerejo, so temu najboljši porok in dokaz. Tu hočem le lepoznavske prednosti sadjereje omeniti. Vsakdo mi bo rad pritrdil, da našega duha nič bolj ne oveseli, kakor če pomladi naše oko pogleda cvetoče drevo, ki je, kakor bi ga bil sneg obelil. Nič manj zanimiv in dobrodejen je pa potem pogled na drevo, ki je polno nar lepšega sadja; človeka bi kmalo navdalo neko spoštovanje do včasih že zelo starega sadnega drevesa, ki prav težko in z vso silo, a vendar komaj še nosi veje z obilo sadja obložene. Staremu drevesu bi skoro ne prisojali tolike mladostne moči; nehote nas obide neko spoštovanje do posestnika, čegar stanovanje je v vencu sadnega drevja skrito in se skoro videti ne more, ter nas ob jednem tudi navda spoštljivost do onega prednika, ki je dotično sadje nasadil in odgojil.

Sadjerejo si lahko delimo v dva razreda in sicer v sadjerejo v obilnej meri in v sadjerejo z namiznim sadjem. V prvem slučaju imamo opraviti z gospodarskim, a v drugem z finim sadjarstvom, ki pa spada bolj v stroko umnih vrtnarjev.

Gospodarsko sadjarstvo se peča vedno z visokodebelnim drevjem. Za kmetovaleca je tako neobhodno in večje vrednosti nego z finim sadjem. Pri gospodarski sadjereji se gre v prvi vrsti na to, da se sadja v obilici pridobi, drugič sadjerejo na takih prostorih gojiti, ki se dado ob enem še za druge gospodarske potrebe porabiti, deloma pa se tudi taki prostori za sadjerejo porabijo, ki so bili do sedaj prazni, ali pa le deloma z drevjem nasajeni, in tretjič le tiste vrste sadja v odgojo odbrati, ki so za dotične okolnosti pripravne.

Poglejmo le nekoliko one prostore, ki so za sadjerejo sposobni. V prvi vrsti so deželne ceste in pota. Akoravno se med ljudstvom sliši mnogo nasprotovanj zoper raztegnjenje sadjereje, vendar se mora ta način kot naj važnejši in naj boljši priznati v napredek sadjereje. Vzrok za to odklonitev je le prav redkokedaj v pomanjkanji vseh za sadjerejo potrebnih pogojev, temveč skoro vselej v napačnem zapopadku. Nar važnejše pri obsaditvi cesta je, ozirati se na vrste, nikdar naj se ne sadi veliko vrst, ali pa takih, o katerih se ne vé, če so za to podnebje sposobne; vedno naj se v to rabijo skušene domače vrste.

V čem pa obstoje glavne lastnosti dobrih cestnih dreves?

a) Gledé na razrastek in kakovost za nasaditev pripravljenih drevesec naj velja pravilo: le taka naj se zberejo, ki niso mehkužna, tedaj vajena raznih vetrov, utrjena, ter naj imajo obilo koreninic, gladko in ravno deblo ter 4—5 kroninih vej.

b) Gledé rasti so sposobne le take vrste, ki visoko stegnjeno krono naredé, a take z visečimi vejami naj se odstranijo, kajti te ovirajo promet, in sadje takih vej je preveč tatvini razpostavljeno.

c) Gledé sadežev so za obsaditev cest, kjer nevihte razsajaje, le take vrste dobre, ki imajo droben sad, dalje naj se tam, kjer je zaradi tatvine premalo varno, sade le take vrste, kojih sadeži na drevji niso zapeljivi k tatvini.

d) Poslednjič gledé časa dozoritve naj se odberejo take vrste, ki ob enem času zoré. Istočasno zoreče vrste naj se skupaj sade. S tem se čuvanje in prodaja bolj zagotovi.

Druge nasaditve gospodarskega sadjarstva so prav za prav sadni vrti, pašniki, robovi, bregovi in polja.

Ch. I—n.

Korenine velikih dreves, stoječih blizo sočivnih in cvetličnih vrtov, so pogubonosne.

Pogosto se čujejo tožbe, da v sočivnem ali cvetličnem vrtu vkljub obilnemu trudu in skrbi več rastlin ne doraste popolno, ter ostanejo zanikrne. Niso se razvile tako, kakor se je poprej želelo in kakor bi se imele, čeravno so se vsi v to potrebni pogoji natanko dovršili. Ako si ogledamo prostor, kjer noče nobena reč divno rasti, dobili bomo pri 10. slučajih gotovo 9krat, da korenine v bližnjavi stoječih velikih dreves vso hrano iz okolice posrkajo in tako na dotičnem prostoru goječim rastlinam ne preostaje veliko hrane; ne morejo je toliko dobiti, kolikor je potrebujejo za se, ter ostanejo zanikerne, ali pa še celo vsahnejo, ker zaradi pomanjkanja živeža ne morejo več životariti.

Vsako gnojenje, prilivanje na takem prostoru je prav za prav le pod površjem ležečim in lačnim drevesnim koreninam v korist; ali bolje rečeno korenine vse

prav hlastno použijejo, tako da rastline, katerim je bilo to namenjeno, nimajo časa, da bi vsaj nekoliko podarjenega dobile in v svojo korist obrnile.

Če tudi pod velikimi drevesi zaradi pomanjkanja svetlobe, zraka i. t. d. navadno skoro nobena reč posebno ne obrodi, je daljna okolica, vendar le pripravna za obdelovanje, če obvaruje pred hrano izsésavajočimi drevesnimi koreninami, ki imajo čestokrat večji obseg, nego drevesna krona.

Tako varstvo ni družega, nego da se skoplje 30 *cm* širok in narmanj 1 *m* globok jarek (graben) v dovoljni daljavi okrog debela na ono stran, kjer drevesne korenine drugim rastlinam hrano kradejo. Tako odrezane korenine ne žive več in tudi niso več na kvar, drevo je pa prisiljeno, da svoje korenine, iskajoč si potrebne hrane le v globočino dela. Jarek naj pa ostane vedno prazen, ker drugače bi vse delo nič ne pomagalo. Pri tem se pa misli le na olepševalna drevesa, nikakor pa ne na sadna, kajti pri teh bi tako odrezovanje korenin le na škodo. Pred vsem so lipe in bresti (limovci) in sploh druga drevesa, ki svoje korenine na široko raztegujejo, tiste vrste, katere naj se ne sade blizo sočivnih in cvetličnih vrtov, ker njih korenine strastno preže na to, da bi drugim rastlinam odjedle namenjeno hrano.

Drevesa, ki imajo obsežno senco, naj se odstrane iz malih prihišnih vrtov, če hočemo zemljo dovoljno porabiti. Niso pa vselej le domača drevesa, ki v sočivni vrt raztezajo svoje korenine, temveč so velikokrat le sosedova, ki iz njegovega vrta sem silijo. Večkrat ima namreč sosed prav tikoma meje drevesa, pod katerimi ima senco, v katero hodi ob vročih solnčnih dnevih sedet na klop, katero si je nalašč za to pripravil. Večkrat je pa poleg vrta cesta, in pri tej so nasajena drevesa. Tudi ta drevesa raztezajo svoje korenine na vrt, kjer te dobivajo obilo živeža. Taka drevesa ne dajo se tako hitro odpraviti, tudi sosed se ne da tako hitro pregovoriti, da bi odstranil dotično drevo, čeravno smo mi naša drevesa, stoječa ob meji, že davno posekali. Različne postave določujejo sicer, da se smejo veje sosedovim drevesom, ki v naš vrt mole, odrezati, a gledé korenin pa ni še nobene postave; te so proste in se lahko po več metrov daleč na okrog razširjajo.

V tem slučaju si lahko sami pomagamo ter damo koreninam, segajočim po tatvini postavo in mero, kako daleč smejo segati, s tem da skopljemo globok jarek, ki bo zabranil koreninam nadaljno raztezanje.

Sploh pa bodi omenjeno, da drevesa nič ne trpé škode, če se korenine v dovoljni daljavi od debela s takim jarkom omejijo. S tem jih le prisilimo, da si svoje hrane v globini iščejo.

St. Ol—h.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 16. Močen panj zgubil je matico; ali naj mu z novo matico pomagam, ali bi bilo bolje brezmatičnemu panju dati čebele z matico in satovjem vred, katero bi vzel slabotnemu panju, ki ga imam v ulnjaku. *M. D. v E. Št.*

Vprašanje št. 17. Dejal sem kot čebelarski novinec močan roj v panj s premakljivimi satniki, toda satnikov nisem pomaknil jednega k drugemu, temveč sem pustil med njimi nekoliko prostora. Čez kake 14 dni pogledal sem v panj in se hotel o njegovi vsebini prepričati, zapazim, da so pridne čebelice naredile satovje med satnike ter sate na panjev pokrov pritrdile. Vsled tega ni več mogoče

imenovati panj s popolnoma premakljivim delom, tudi pregledati ga ni moč. Kako bi bilo mogoče to nepriliko odstraniti?

J. F. v H.

Vprašanje št. 18. Kaj je vzrok, da mi panj, ki ima trotovko, večkrat zapored, ali skoro vselej, pravo matico, katero mu dam, umori? *A. F. v L.*

Vprašanje št. 19. Ali so za shranitev medu boljše lončene posode, ali one iz bele pločevine (pleha)? Kakošna posoda je sploh za to nar boljša? *Ic. H. v J.*

Odgovor na 16. vprašanje. Kaj bi v tem slučaju boljše in koristnejše bilo, Vam ne moremo za gotovo povedati; narpopred bi moralo biti nam znano kakošna je pri Vas paša; ako je dobra, kar upamo da bo, je dovolj, če brezmatičnemu panju daste sat z novo zalego. Da pa čebele rajše prično nastavlјati matične stolpiče, poiščite tak sat na katerem je trojna zalega, namreč zadelana, razlita in še jajčeca. Panj si bo tako sam do matice pomagal. Dalje bi treba bilo preiskavati, zakaj je drugi panj slab ostal? Mogoče da ima staro, slabotno in malo rodovitno matico. S tako matico bi si tudi pri združenji obeh panjov malo pomagali. Slabotni panj bi dobrega objedal, a sam še ne bi bil dober. Če je panj le zato slab, ker je bil majhen ter pozen roj, a ima zdravo in rodovitno matico, bo si sam brez onega do dobrega panju pomagal.

Ako so pa okolščine drugačne, svetujemo Vam pa, da dobite od katerega drugega čebelarja kako matico, če sami nimate nobene na razpolaganje.

Odgovor na 17. vprašanje. Poberite satnike iz panju, in ko do onega satu, ki je na pokrov pritrjen, pridete, odrežite ga z nožem, ter ga rahlo iz panju vzemite. Denite ga v prazen satnik in ga obvežite z debelo nitjo, da bo notri stal. Tacega denite nazaj v panj in satnike pomaknite jednega k drugemu. Tako delajte z vsemi na strop ali pokrov pritrjenimi satovi. Ako lepo in varno postopate, ni se Vam treba bati čebelnega pika. Take satove čebele že prvo noč k satniku pritrdijo in nit se ob priložnosti odstrani, ako je čebele same niso pregledale in prejedle. Če so pa satovi še čisto novi in mehki, tako da jih ni moč v satnik obesiti, ker bi nit sat skoz in skoz prejedla, postavite pa satnik sè satom narobe v panj (zgornji konec navzdol) in drugo jutro bo sat že toliko k satniku pritrjen, da ga potem zamorete pravilno obesiti. Ako bi ga pa v eni noči čebele ne pritrdile, pustite ga pa dva ali tri dni tako stati, potem ga pa brez skrbi lahko preobrnete.

Odgovor na 18. vprašanje. Kakor hitro je v panju kaka čebela, katera začne jajčeca polagati, precej jej začnejo druge čebele skazovati kraljevsko čast. Skrbno jo čuvajo vseh nevarnosti, strogo pazijo, da se kaka druga taka čebela ne prikaže in v panju naseli. Pri tem pa čebele ne pazijo, če je ona žival, ki jajčeca polaga, prava sprašena matica, ali pa če je kaka nezmožna matica ali pa še le kaka čebela. Ker so čebele na ta način svoj pravi namen zgrešile, da so namreč vladarstvo in ohranitev njih države in rodu prepustile živalici, ki v to nima nikakoršne sposobnosti in zmožnosti, naredile so še jeden korak dalje: one varujejo to nepravo in nezmožno matico pred vsakim usiljencem. Prav redkokedaj se zgodi, da si pridejana matica pridobi naklonjenost panjevega ljudstva ter da se jej posreči odstraniti in prekueniti nezmožno prednico — vladarico. Ker se pa čebela, ki jajčeca leže, od družih čebel ne more razločiti, se tudi vjeti in odstraniti ne more. Če pa hočete tak panj vendar le zopet na pravo pot pripeljati, storite najboljše, če ga kakih 20 korakov od prejšnjega stališča nesete, tam vse satove iz panju poberete

in jih s kakim gosjim, sokolovim ali takim peresom, ki ima močno banderee, omedete. (Tudi smrekova vejica je dobra, če ni peresa pri rokah.) Zdajci se obesijo satovi v satnikih, kajti za tako delo morajo biti le novi panjovi, nazaj v prazni panj, toda brez čebel. Panj prenese se zopet na staro stališče ter se na kak sat dene ona matica, katero hočete panju dati. Čebele, katere ste popred iz satovja omedli, letele bodo naravnost na staro mesto, te smete sedaj brez skrbi v panj spustiti. Čebele bodo vse tja letele, ker so same starke in mladice nič ni. Napačna matica (čebela, ki je jajčeca legla) pa, ker že več časa ni iz panja izletela, bo težko tako hitro svoj prejšnji panj dobila; ako ga pa vendar le dobi, bo že do tistih dob vladarstvo pridejani matici izročeno in čebele bodo jej že popolnoma vdane, in napačna matica bode morala ali odjenjati ali pa poginiti. Da se Vam pa to še bolje posreči, prenesite panj, kakor hitro zapazite, da ima trotočko, 1 uro ali pa vsaj dobre pol ure vstran. Tamkaj pustite ga nekaj dni stati, ter na novem kraju izvršite, kakor je bilo zgoraj povedano. V neznanem kraju trotočka ne bo znala domov, ker še popred ni videla okolice.

Imamo še drug način, in ta je: Panju, ki ima trotočko, doda se matica z veliko mladitami in satom, iz katerega ravno čebele izlegajo. Te mlade čebelice imajo še nepokvarjen in pravi razum in se poprimejo prave matice. Še le potem zgube čebele spoznanje med dobro in napačno matico, če so dalje časa brez prave matice.

Še drugo vprašanje je: So li panjovi v katerih so trotočke nastopile, sploh vredni, da se na zgoraj omenjeni način z njimi postopa, in če bi ne bilo bolje, da se takim panjovom čebele poberejo in drugim razdele. Mi bi bili odločno za zadnje.

Odgovor na 19. vprašanje. Steklo, dobro oblitl lonci, bela pločevina, les, to bila bi nekako prava vrsta tvarin, ki se rabijo za shranitev medu. Odvisno je sedaj samo od obilice medu, kolikor ga imate. Kolikor več ga imate, toliko dalj boste morali v zgornji vrsti bližati se h koncu. Izvrstno je steklo za shranitev medu, in ako pri tem pomislimo, da je zelo nevarna in krhka posoda, poleg tega pa za shranitev veliko medu še precej draga. Ako pa še povemo, da se steklene posode pri kristalizovanju medu rade razpokajo, odstopili boste gotovo od stekla. To lastnost imajo tudi lončene posode. Zadnje bile bi še toliko boljše, ker se v njih kristalizovan lahko ogreje in zredči, kar pri steklu ni mogoče, ker to pri razgretji v vodi rado počí, če še tako varno z njim ravnamo. Bela pločevina in les bila bi za shranitev obilo medu najpriležnejša. Da se pa njima lastnost še povekša, oblijejo naj se take posode z vrelin voskom. Tako oblitje zabranjuje medu, da bi se kakega duha po posodi ali tvarini iz katere je, navzel. In ako denete med v škaf, pustite ga, da se vstrdi, potem pa polite po njem nekoliko raztopljenega voska, in med je narbolje pokrit.

—♦♦—

Naši dopisi.

Dobeno pri Mengšu. Pretečeno jesen je bila ajda v naši okolici precej medena. Dobri in močni panjovi nabrali so po 25 funtov (starih) čistega medu. Sploh je bila pretečena jesen še precej dobra, kakor drugod, kjer toča ni pobila in je ajdi

prizanesla. Prezimoval sem 96 panjov, pa ni več ko jeden matico zgubil; umrl pa ni nobeden. Bati se je bilo velike nesnage po panjovih, ker čebele zaradi slabega vremena niso mogle izleteti, da bi se očistile. Toda vreme se je že sem in tja tako napravilo, da so čebele lahko izletele in odpravile svojo nadlego.

Nastopila je prijetna pomlad, katere se veseli človeštvo, živali in vsa narava. Kako so bile čebele vesele, ko so bile zopet proste, kajti do 15. aprila bile so večjidel zaprte ter v zimsko spanje zazibane. Kmalu, ko je sneg odlezel, prikazal se je podlessek, leskovje in mačkove, brez da bi čebele kaj na tem cvetji brale. Vreme ni pustilo. Toda zaradi tega čebelarju ni treba žal biti, ker čebele, ki niso letele, niso povžile veliko medu, tako da se ga imele sredi aprila še nad polovico. Ker v tako neugodnem času in vremenu niso letele, tudi panjovi niso ob ljudstvo prišli in so močni ostali. Pri tem ni druge škode, nego da so roji kake 3 tedne poznejši. Sedaj pa želim vsem čebelarjem obilo rojev in pa dobro pašo, da ne bode treba medu kupovati, ali pa načenjati! Z Bogom!

Fr. Ručigaj,
čebelar.

Iz Mošenj se poroča, da je imel Martin Kovačič letos prvi roj že 28. aprila. To je zgodaj! Skoro gotovo je bil ta tudi prvi na vsem Gorenjskem.

Iza Mžaklje. Pomlad je v koncu in že nam poletje trka na duri. Poletje je sicer prijeten čas, a čebelarje skoro vsako leto straši sè sušo. Letos bo pa menda ravno narobe, pomlad nam je prinesla neizrečeno vročino. Pomislite, pri nas v vznožji nar večjih snežnikov na Kranjskem, kjer se ravnim potom še avgusta mesca lahko do snega pride, bila je v prvi polovici maja neznatna vročina. Dne 6. maja bilo je popoldne ob dveh v senci 27° R. Kakor sem pa po časnikih bral, še v Trstu niso imeli take vročine. Taka gorkota pa tudi zemljo posuši. Posušila se je v resnici tako, da je že suša žugala. Po travnikih, ki ob rebrih na solnčni strani leže, bila je že vsa trava rujava. Na tako vročino in sušo prišel je vendar le dež, da je zemljo malo napojil in ohladil. Z dežjem prišel je pa tudi hlad, tako da je vse že kopne vršace popolnoma pobelil. V dolino tega neljubega gosta sicer ni bilo, a z mrazom se je že napovedoval. Dne 15. junija nastalo je tako čudno vreme, ko pozno v jeseni. Isti dan smo imeli zjutraj 13° R. popoldne ob 2. uri le še pet in zvečer zopet malo več, namreč 8° R. Drugo jutro bilo je pa le 3½° R. Slana se je prikazala, ter fižol, krompir in bolj mehke rastline malo osmodila. Hudega ni bilo, a višje gori v Ratečah menda, podleglo je vse slani. Ubogi Ratečani!

Kedar pa suša z vročino in mraz tako hitro menjavajo, za čebelarje ni dobro. Pri meni se je v istem hladnem dnevu že škoda godila. Pridne in rodovitne matice stavile so v vročih dneh obilo zalege, a ko je tak hlad nastal, čebele niso mogle vsega plodu obsesti, popustile so ga in se bolj skupaj stisnile. Zalega pa se je ohladila in pokončala.

Paša je pri nas ponehala. Rojem, posebno bolj poznim, moramo polagati. Oni tukajšnji čebelarji, ki so bolj slabe čebele imeli, tožijo da čebele nočejo rojiti. „Juni je za rojenje kakor nalašč norobe“ pravijo, „v tem mescu čebele po nobeni ceni ne rojijo, če je bil mesec maj dober za to.“ Moji panjovi so vsi rojili, ter dali, razun treh precej slabih, vsi drugiče. Tretjiča sta le dva.

—lj—